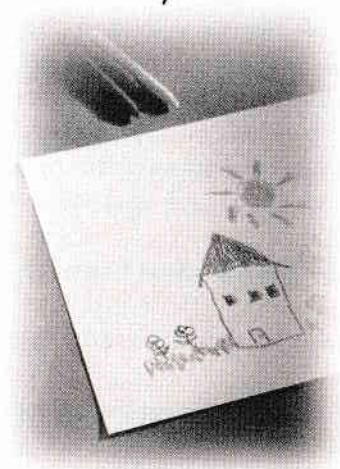

LBRIS

We know
books

MIRCEA
SÂNTIMBREANU
RECREAȚIA
MARE

EDITURA
PRUT

<i>Cuvânt înainte</i> de Iuliu Rațiu.....	5
---	---

ELEFANȚI ÎN ROCHIȚE

POVESTEA ELEFANTULUI FLĂMÂND.....	10
GHEȚUȘUL.....	15
MĂNUȘA.....	17
SFÂRȘIT DE IARNĂ.....	22
OAIA A MÂNCAT PE LUP.....	26
CLĂTITE CU MAGIUN.....	28
LA TELEFON... TELEFONUL.....	31
CUM CREȘTE O NOTĂ?.....	33
CELE DOUĂ CREIOANE.....	36
ZĂPADA MIEILOR.....	43
PUIUL DE GIRAFĂ.....	46
NU POOOT!.....	48
ELEFANȚI ÎN ROCHIȚE.....	53
CINE-I MAI MARE?.....	58
EXPEDIȚIA.....	61
MAMA MAMUȚILOR MAHMURI.....	64
BOBOCII.....	68
O MICĂ GREȘALĂ.....	71

CEL MAI BUN PRIETEN.....	79
SILE-RĂZBUNĂTORUL.....	83
UN PROGRAM ÎNCĂRCAT.....	85
PIXUL FERMECAT.....	90
TRANDAFIRII.....	92

RECREAȚIA MARE

CAI ȘI BIBILICI.....	96
MĂRINIMIE.....	100
NECUNOSCUTE.....	102
CARNETUL CARNETULUI.....	105
UNDE SE VARSĂ NILUL?.....	108
JOCUL CULORILOR.....	110
CONTABILITATE.....	113
UN ȘMECHER LA LECȚIE.....	116
TATĂL, FIINȚĂ NECUNOSCUTĂ.....	119
OBIECT NEIDENTIFICAT.....	122
ISTORIE... VECHE.....	124
DESEN DUPĂ NATURĂ.....	126
UN BĂIAT CITIT.....	130
CEL MAI BUN PRIETEN.....	132
PROPOZIȚII SIMPLE.....	134
POST-SCRIPTUM.....	136
REVELION.....	138
CHEIȚA.....	141
SA SE FERI DE UMEZEALĂ!.....	143
O POVESTE PLECTICOASĂ.....	148
POVESTE CU UN COCOȘ.....	152
UN MAMIFER NEVERTEBRAT.....	156

IMAGINAȚIE CREATOARE.....	159
CAP! SPIC!.....	162
SE CAUTĂ O GREȘEALĂ!.....	165
SPIRIT DE OBSERVAȚIE.....	170
PORTRETUL COLEGEI DE BANCĂ.....	173
LA TELEFON.....	177
SUFLETELUL ÎNVAȚĂ.....	182
UN VOCABULAR LITERALMENTE BOGAT.....	187
DEMOSTENE.....	193
NEGUSTOR DE PEȘTI.....	197
RECAPITULARE.....	199
P.T.T.R.....	205
SCRISORI FICTIVE.....	208
„NECUNOSCUȚ LA ADRESĂ”.....	213
„VOI CE AVEȚI LA ROMÂNĂ?”.....	219
UN AMĂNUNT.....	223
CUM SE PRINDE O MUSCĂ?.....	226
VA-CAN-ȚĂ!.....	232
CE MAI FACI, BUNICO?.....	234

„Hotărât lucru, o să mă mut chiar astă-seară, îmi ziceam, privind cu groază limbile pendulei, ce arătau ora când trebuia să-i povestesc ceva lui Răducu, băiatul gazdei mele, ca să adoarmă. N-o să mă mai așez nici la masă, chibzuiam eu, deși mi-e o foame de lup. O să-mi fac bagajele pe furiș – în timp ce Răducu se pregătește de culcare – și când o să mă strige ca de obicei: «Nene Mircea, sunt gata, povestește-mi!», eu am să fiu într-o birjă, în drum spre gară, sau poate chiar în tren.”

Judece oricine dacă n-aveam dreptate să-mi iau lumea-n cap!

Dimineața, ca să se dea jos din pat, trebuia să-i spun o poveste; la dejun, ca să-și mănânce oul fiert, alta; la prânz, numai până se răcea supă, trebuia să nascocesc încă una. Și apoi, încă una, până mesteca friptura. Ca să adoarmă nițeluș după-masă, îmi storceam din nou creierii să mai scormonesc o istorioară, iar seara, la culcare...

Nu, nici nu mai vreau să-mi amintesc! Mă mut... fie ce-o fi!

N-am apucat, așadar, să-mi strâng zorit lucrurile, trăgând cu coada ochiului peste perdea, în dormitorul unde Răducu tocmai își îmbrăca pijamaua.

„În două minute sunt în birjă, îmi spuneam bucuros, căutându-mi de zor pantofii”, când deodată am rămas înlemnit. Uitasem lucrul cel mai însemnat: pantofii mei erau sub patul lui Răducu. Să plec la drum desculț? Cu neputință! Ce neghiob! Va trebui, așadar, să-i mai spun o poveste? Fie! Dar ultima, o jur!

Plângând aproape, m-am apropiat de patul lui Răducu. Băiatul a zâmbit, și-a pus mâinile sub cap ca de obicei și a clipit din ochi, în semn că pot începe.

– Ei, ce poveste-mi spui?

Am privit, cu inima sfâșiată, la pantofii ce-mi arătau limba de sub pat și am început:

– A fost odată o căprioară...

– Pe asta o știi!

– Atunci, alta! A fost odată un șoricel mic, mic...

– Cu șoricelul mic, mic o știi.

Am oftat atât de adânc, încât dacă ar fi fost într-adevăr pe undeva, prin apropiere, nu o căprioară sau un șoricel mic, mic, ci chiar un rinocer, doi hipopotami și trei tigri bengalezi ar fi plâns și ei de mila mea. Și chiar un elefant ar fi vărsat, sunt sigur, o lacrimă măcar, o lacrimă de elefant.

Un e-le-fant! Extraordinar! Cu elefantul nu-i spuseseam parcă încă nicio poveste.

– A fost odată un elefant, am început cu inima cât un purice și m-am oprit.

– Pe asta n-o știi...

De bucurie, am uitat într-o clipă de pantofi, de birjă, de tren. Numai de foame n-am uitat. Am continuat repede:

– Și elefantul era tare, tare flămând. Atât de flămând, încât a apucat cu trompa un scaunel și l-a înghițit dintr-o singură îmbucătură. Dar foamea tot nu i-a trecut...

– Și atunci?

– Și atunci a întins din nou trompa și a înghițit o masă de bucătărie cu mușama cu tot.

– Și s-a săturat?

– Aș!

– Și atunci?

– Și atunci a înghițit un dulap cu haine cu tot, care i-a plăcut foarte mult, deoarece pe fundul buzunarului de la vestă era lipită o caramă. Dar foamea tot nu i s-a potolit.

- Și atunci?

- Și atunci a înghițit... biblioteca stăpânului cu cărți cu tot.

- Și s-a săturat?

- Nițel, pentru că i s-a făcut din nou foame. S-a uitat atunci elefantul în jur și a zărit o pereche de foarfeci.

- Și le-a înghițit?

- Firește!

- Și atunci?

- Ei, și atunci... foarfecile, care erau ascuțite la un tocilar specialist în ascuțirea bricelor, i-au despicat burta.

- Și atunci?

- Și atunci... bineînțeles că toate au ieșit din burta elefantului... pe rând: un scaun, o masă cu mușama cu tot, un dulap de haine, biblioteca cu cărți și, la urmă, foarfecile...

- Și atunci?

- Atunci elefantului i s-a făcut din nou foame năprasnică. A întins trompa și a înghițit dintr-o singură îmbucătură scăunelul. Dar tot flămând a rămas. S-a apropiat el de masă și, cât ai zice crap!... a sărit și masa în burta elefantului.

- Și atunci s-a săturat?

- De unde! A mâncat și dulapul.

- Și biblioteca...

- Vezi bine! Dar până să-și răspundă elefantul la întrebarea dacă s-a săturat sau nu, i s-a făcut din nou foame. S-a uitat în jur, a ochit o pereche de foarfeci și...

- ...Le-a înghițit. Și atunci?

- Și atunci, de bună seamă, au ieșit din elefant și scăunelul, și masa cu mușama cu tot, și dulapul cu haine, și biblioteca cu cărți cu tot, iar la sfârșit și perechea de foarfeci.

- Și... mai departe?

- Mda... mai departe! Să vezi, elefantului i s-a făcut din nou foame. Dar o foame... știi, a întins el trompa și...

- ...a înghițit scăunelul.

– Da! Dar tot flămând a rămas. S-a apropiat atunci de masă și, cât ai zice știucă!... a dat-o pe gât.

– Și atunci?

– A înghițit dulapul cu haine...

Peste un sfert de ceas, cu ochii lipiți de somn, Răducu mă întreba:

– Și atunci?

– Și atunci au ieșit din burta elefantului un scăunel, o masă, un dulap, biblioteca și foarfecile...

– Ura!

De trei ori ura! dar de fiecare dată încet, foarte încet.

A adormit Răducu. Mă aplec și îmi scot pantofii de sub pat. Dar nu! M-am răzgândit. N-am terminat povestea cu elefantul flămând. Am s-o continui mâine-dimineață, ca să se dea jos din pat, și la dejun, ca să-și mănânce oul fiert, și la prânz, în timp ce i se răcește supa, și după-amiază, ca să se odihnească nițeluș, și – bineînțeles – seara, la culcare... și poimâine, și răspoimâine... și răs-poi-poimâine... și răs-răs-poi-poimâine... Până în ziua când Răducu, cu lacrimi în ochi și cu pantofii în mână, o să vină și o să-mi zică:

– Mută-te de la noi! Te rog din inimă... ți-am adus și birja. Te-așteaptă în stradă!

Dar eu o să-mi pun pantofii la loc sub patul lui, o să dau drumul birjei și o să-i răspund fericit:

– Nu, nu mă mai mut! N-am terminat încă povestea elefantului flămând. Va trebui să-ți povestesc – uite acuma! – până se răcește supa, ce s-a mai întâmplat cu elefantul după ce-a înghițit și foarfecile care erau ascuțite la un specialist de ascuțit brice...

GHEȚUȘUL

Într-o dimineată, Ghețușul se legă de cizmele lui Gheorghită. La început, băiatul nici nu-l luă în seamă, căci Ghețușul nu era mult mai mare decât tălpile cizmelor lui. Dar, pe nesimțite, ajunse cât toată ograda. Întâi se lungi de la pridvor până la fântână, apoi de la poartă la cocina porcilor, pe urmă se lăți de la uluci până la șură. Curând, o oglindă de gheață umplu toată bătătura, încât băiatul nu mai făcea niciun pas fără Ghețuș.

– Ce bine e să ai un Ghețuș, ca tine, îl lăuda Gheorghită. Alergi ca o săgeată.

Ghețușul strălucea de bucurie:

– Și tu ești un băiat drăguț și, pentru că ai grijă de mine, să cresc întruna, n-am să las pe nimeni, în afară de tine, să treacă pe luciul meu. Iată, a ieșit vițelușa din grajd... Uite-o ce caraghios își rășchiră picioarele pe luciul meu... Buf, a alunecat! Ai văzut?

Lui Gheorghită îi păru rău de vițelușă, dar râse. Ghețușul avuse-se dreptate: vițelușa fusese într-adevăr caraghioasă.

– Acum, continuă Ghețușul, o să răzi și mai vârtos. O vezi pe mătușa Aurelia? Duce ceaunul cu cartofi fierți. Crede ea că dacă poartă ciuboțele cu șireturi mă dă gata. Chiar acum am să-i fug de sub tălpi. Zdup! Vezi? A căzut și mătușa.

– Afurisitule, îl certă Gheorghită. Mătușa Aurelia are atâtea treburi... Să nu mai faci asta, că mă supăr pe tine...

– N-ai să te superi. Un Ghețuș ca mine n-ai să mai găsești.

- Ba da. La gărlă. E și mai lung, și mai lat ca tine.

- Da, dar acela e departe... Eu sunt legat de cizmulițele tale, nu vezi? răspunse Ghețușul. Pe mine n-ai să te superi niciodată. Chiar dacă-l trântesc și pe bunicu'.. Uite-l că merge cu căldărușa după apă.

- Asta n-ai s-o faci! strigă la el Gheorghită. Tata-mare e bătrân, nu ți-e rușine?

- Ba am s-o fac. Dar nu acum. Să-și umple întâi căldarea. Uite-l, se poticnește, se clatină... acuși... acuși se răstoarnă cu găleată cu tot. Buff! chicoti din nou Ghețușul.

- Bine! se supără băiatul. Am să azvârl cenușă peste tine.

- Asta n-o cred în ruptul capului, râse Ghețușul. Știu eu că te duci să te încălzești și pe urmă vii din nou la mine. Și-o să-i trântim și pe mama, și pe tata, și pe frățiorul tău...

Dar Gheorghită nu-l mai auzea. Intrase în casă. După câteva clipe, ieși în curte cu o covată de cenușă. O presără furios peste Ghețuș și, de îndată, acesta i se desprinsese de sub tălpi, începu să plângă și se prefăcu într-o băltoacă de lacrimi. Apoi o luă la fugă prin șanț, trecu în goană peste câmp și nu se mai opri decât la gărlă, și acolo a rămas...

Cu parașutele ei moi, de mătase neagră, noaptea căzuse fără grabă, pretutindeni. Și, când zăpezile se albăstriră, iar întunericul și tihna își dădură mâna peste acoperișuri, la gura sobei se ivi povestea aceasta...

A fost odată o mănușă ce se pierduse de stăpân. Aceasta se întâmplase într-o iarnă, după o zi de săniuș. Desigur, e un lucru neplăcut ca cineva să rămână cu o singură mănușă, dar trebuie să știți că este și mai neplăcut ca o mănușă să rămână fără niciun stăpân.

E drept, atâta vreme cât în jurul ei se auziră vocile copiilor ce se dădeau pe derdeluș, mănușa nu se prea pierdu cu firea. Ba, încă, dacă e să spunem adevărul, inima i se umplu de bucurie, căci niciodată până atunci nu văzuse atâția copii și nici atâta veselie.

La săniuș fusese adesea, dar micul ei stăpân o ținea tot timpul în buzunar sau în mașonul de blană, căci sania o căra mămica. O, de-ați ști, copii, ce plictiseală e pe capul unei asemenea mănuși! Mănușa noastră ar fi făcut orice ca să iasă în lume. S-ar fi mulțumit chiar cu o treabă nu prea frumoasă, dar pe care mulți copii o dau mănușilor când le îngheață nasul... Dar nici aceasta nu se întâmpla, căci până și nasul micului stăpân îl ștergea tot mămica.

Tocmai de aceea - deși nu era răutăcioasă - mănușa noastră aștepta cu sufletul la gură clipa când săniuța se va rostogoli cu micul ei stăpân cu tot. Atunci, ca de obicei, mămica își scutura băiatul, ștergându-l de zăpadă cu mănușa, iar ea putea să cuprindă, măcar câteva minute, cu privirea, tot derdelușul cu furnicarul de copii.

De data aceasta, nu știu cum se întâmplă că, scuturându-și stăpânul de zăpadă, ștergându-i lacrimile și năsucul totodată, mănuașa se trezi deodată de capul ei, aproape îngropată în omăt. Așteptase de atâta vreme această clipă, încât, de cum se văzu singură, se piti cu grijă și tăcu chitic sub talpa săniutei. Zadarnic o căută și o chemă mămica: mănuașa nici nu se clinti.

„Ce fericite-s celelalte mănuași, oftă mănuașa noastră privind în jur. Se bat cu bulgări, leagă schiurile pe picioarele copiilor, trag săniute. E o bucurie să fii mănuașa iarna! Doar eu stăteam ca o proastă, pitiță în buzunar sau în mașon... Nu, n-am să mă mai întorc la micul meu stăpân.”

Și se înfunda mai tare în zăpadă, de câte ori acesta trecea pe lângă dânsa.

Se înserase, iar derdelușul se goli. În jurul mănuașii se lăsase tăcerea, și odată cu ea – căci înainte nu-l simțise – frigul. Și, pe deasupra, venind de undeva, dinspre pădure, se ivise frica.

Mănuașa începu să dărdăie:

„Auleo, acum ce mă fac? Am să îngheț aici de-a binelea și o să rămân pierdută sub zăpadă până la primăvară... Numai dacă nu cumva o să mă miroasă vreun lup că sunt făcută de lână de oaie... Atunci s-a zis cu mine, în floarea tinereții...”

Văitându-se așa, mănuașa privi spre sat și, prin perdeaua fumurie a înserării, zări luminile ce se aprindeau ici-colo, la ferestre, una după alta. Simți o slăbiciune fără margini și începu să lăcrimeze:

„Acum aș fi fost la căldură, pusă pe cuptor... Aș fi așteptat ca micul meu stăpân să doarmă, și apoi, împreună cu sora mea, m-aș fi așternut pe taclale cu ghetele cele limbute. Câte nu vede și nu știe o gheată! Pe unde nu umblă ele! Numai noi, mănuașile, nu știm mai nimic... Of, ce mi-a venit să fug de la stăpânul meu?! Of, dacă am să mai ajung vreodată acasă, n-am să-l mai părăsesc niciodată, chiar dacă am să zac toată iarna în mașon, iar la primăvară o să ajung din nou la naftalină...”

Mănuașa plângea cu hohote și de-abia când un vânticel ce fluiera subțire în alunișul din jur îi îngheță lacrimile putu să mai vorbească:

„Cine m-a pus să fug de la stăpânul meu? Era așa de bun cu mine! Nu mă pune să fac nimic, căci nici el nu făcea nimic. Pe amândoi ne îngrijea mămica. Acuma ce mă fac?”

Îi veni în gând să strige după ajutor și țipă cât o țineau puterile:

– Mor! Nu mă lăsați. Ajutor!

Atunci, deodată, din apropiere se auzi o voce:

– Nu te mai tângui, că nu te aude nimeni. Mai bine să ne descurcăm singure.

– Cum adică?

– Simplu. Să mergem acasă. Eu sunt o tălpică de sanie. Și eu m-am pierdut. Tu ești o mănuașa și, după câte văd, nu pari stângace. Mă iei binișor și mergem spre sat. Cunoaștem drumul.

Mănuașa sări în sus de bucurie și zări alături, cârnă și lucioasă, tălpica de sanie, în întuneric.

– Prea bine, zise mănuașa și încălecă pe dată, iar tălpica se puse în mișcare și porni ca vântul la vale.

– Iu-hu, cânta mănuașa, cât ai bate din palme, vom fi acasă.

Dar, în aceeași clipă, tălpica își încetini lunecușul, apoi se opri.

– Ce s-a întâmplat? întrebă nedumerită mănuașa.

– Am ajuns la vale. Acu' trebuie să mă tragi tu pe mine.

– Eu? Eu nu știu să te trag.

– Cum așa? Tu n-ai mai fost la săniuș?

– Am fost, dar sania o trăgea mămica.

– Și stăpânul tău ce făcea?

– Stătea cu mâinile în buzunar.

– Da? mormăi tălpica și adăugă pufnind disprețuitor: Halal stăpân!

– Și acum ce să fac? se smiorcăi mănuașa.

– Treaba ta. Eu la deal nu pot merge singură. O să rămân aicea până mâine. Sunt obișnuită cu frigul. Tu, dacă vrei, ia-o înainte. O să ajungi în sat.

Mănuașa plecă mai departe. Dar de-abia făcu vreo zece pași că izbucni în lacrimi: